

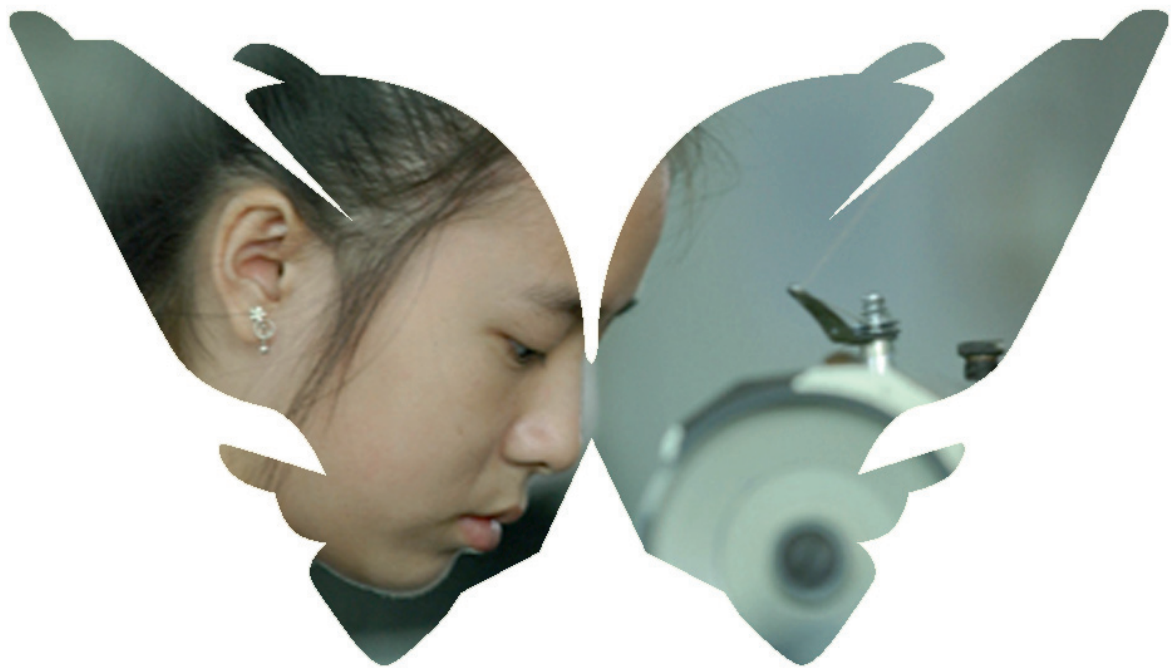
China Blue

Docenthandleiding

Regie: Micha X. Peled

Jaar: 2005

Duur: 86 minuten (lange versie), 52 minuten (korte versie)

China Blue

Docentenhandleiding

Regie: Micha X. Peled

Jaar: 2005

Duur: 86 minuten (lange versie), 52 minuten (korte versie)

INHOUD

1 INSTRUCTIE EN LESPLANNING

2 INLEIDING EN LEERDOELEN

3 FILMBESCHRIJVING

4 ANTWOORDEN

5 BRONNEN

6 UNIVERSELE VERKLARING VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

7 AMNESTY INTERNATIONAL EN MOVIES THAT MATTER

8 COLOFON

1 Inleiding en leerdoelen

.....

1 Inleiding en leerdoelen

Bij deze ontvangt u de lesbrief bij de film China Blue. De lesbrief bestaat uit drie delen: opdrachten en een korte instructie, de correcte antwoorden bij de opdrachten en enkele relevante en / of interessante bronnen. Movies that Matter biedt mensenrechteneducatie. Dat betekent dat leerlingen kennis opdoen over mensenrechten, werken aan burgerschapsvaardigheden en een open, betrokken houding ten opzichte van mensenrechtenkwesties ontwikkelen. Met dit lespakket vergroten leerlingen hun kennis over de Chinese samenleving. Ze leren overeenkomsten en verschillen te herkennen tussen China en de politiek- maatschappelijke situatie in Nederland. Leerlingen denken met behulp van de lesbrief na over mensenrechten en de manier waarop deze door de Chinese overheid (en de fabriekseigenaren) wordt geschonden. Dit nadenken vergt inlevingsvermogen. Inlevingsvermogen vergemakkelijkt begrip. Kennis en begrip vergroten weer de bereidheid om te handelen.

Het lespakket is te gebruiken binnen de curricula van onder meer geschiedenis, maatschappijleer burgerschapsvorming, levensbeschouwing, filosofie en economie. Mensenrechteneducatie gaat niet alleen om kennisoverdracht, maar ook om het ontwikkelen van een open, verantwoordelijke en kritische houding ten opzichte van opvattingen en gedrag. Met het lesmateriaal van Movies that Matter hebben uw leerlingen diverse mogelijkheden om met elkaar in gesprek te gaan en meningen uit te wisselen.

Concrete leerdoelen die hier uit volgen.

1. De leerling kent de globale geschiedenis van China.
2. De leerling kan de huidige politieke maatschappelijke situatie in China beschrijven.
3. De leerling kan benoemen welke mensenrechten in China onder druk staan.
4. De leerling kan samenvatten waar de film China blue over gaat en het hoofdpersonage beschrijven.
5. De leerling kan verschillen benoemen tussen China en Nederland als het gaat om arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden.
6. De leerling is zich bewust van zijn eigen vrijheid in Nederland in vergelijking met die van jongeren in China.
7. De leerling respecteert andermans mening ook al deelt hij deze niet. Hij/zij is bereid de eigen mening aan te passen.

.....

2 Instructie en lesplanning

.....

2 Instructie en lesplanning

Om een context te bieden en voorkennis te activeren maken de leerlingen eerst opdracht 1 en 2 van het opdrachtenblad. Leerlingen gebruiken het bronnenblad om de opdrachten te kunnen maken. Het bronnenblad geeft informatie over een aantal thema's dat in de film aan de orde komt. Vervolgens lezen de leerlingen de kijkopdrachten; deze dragen er toe bij dat leerlingen met gerichte aandacht de beelden uit de film observeren. Na afloop van de film maken de leerlingen de opdrachten 3 tot en met 13.

U kunt de volgende lesplanning hanteren:

- Leerlingen beantwoorden eerst opdracht 1.
- Leerlingen lezen de kijkopdrachten door.
- Leerlingen kijken naar de film China Blue.
- Leerlingen maken (een selectie) van de opdrachten 2 tot en met 13.

3 Filmbeschrijving

De zestienjarige Yasmine verlaat haar ouderlijk huis in een dorpje op het platteland en vertrekt naar de stad om werk te vinden, zodat ze haar familie financieel kan steunen. Ze wordt aangenomen in de fabriek Lifeng Jeans van de Chinese ondernemer Guo Lam. Hier worden spijkerbroeken gemaakt die worden verkocht aan bekende, westerse kledingmerken. Yasmine woont op het terrein van de fabriek en slaapt in een kamer die ze deelt met elf andere meisjes. De werknemers betalen voor hun voedsel en onderdak, dat wordt ingehouden op hun salaris. De arbeidsomstandigheden zijn slecht. De werknemers worden onderbetaald en werken zeven dagen per week van 8.00 tot 19.00, maar vaak wordt er ook overgewerkt om deadlines te halen. Overuren worden niet uitbetaald. Het eerste maandsalaris wordt ingehouden als borg. Bij ziekte worden werknemers ontslagen. Toch durven werknemers niet te klagen, omdat ze bang zijn hun baan te verliezen. Vakbonden zijn wettelijk verboden. Door het grote aanbod aan (goedkope) werknemers hebben werkgevers veel macht. Toch zijn ook zij afhankelijk; westerse bedrijven willen ongeveer 4 dollar betalen voor een spijkerbroek die zij vervolgens met veel winst verkopen. Hierdoor is het voor Chinese fabrikanten moeilijk om aan westerse arbeidsvoorwaarden te kunnen voldoen. Uiteraard willen Chinese fabrikanten zelf ook nog winst maken, waardoor er maar weinig overblijft voor de fabrieksmedewerkers. Ongeveer 1 procent van de uiteindelijke kosten van de spijkerbroek zijn loonkosten. Medewerkers als Yasmine worden hierdoor uitgebuit en zitten in een uitzichtloze situatie.

.....

4. Antwoordmodel

Voorafgaand aan de film

China Blue is een documentaire over werknemers in een Chinese spijkerbroekenfabriek. Yasmine is één van de 130 miljoen Chinezen die het platteland hebben verlaten voor werk in de stad.

Opdracht 1

- A Welke spijkerbroekmerken ken je?
B Waarop beoordeel je een spijkerbroek als je er één koopt?

A Eigen antwoord (bijvoorbeeld: Levi's, Replay, G-star, Nudie)

B Eigen antwoord (bijvoorbeeld: prijs, pasvorm, uiterlijk / stijl)

Zeven dagen per week knipt Yasmine losse draadjes weg in de spijkerbroekenfabriek. Haar loon is 6 dollar-cent per uur, overuren worden niet extra betaald. Met wasknijpers houden de arbeiders hun ogen open, vechtend tegen de slaap. Arbeidswetten zoals wij die kennen bestaan niet in deze fabrieken en vakbondsactie is bij wet verboden. Aan het einde van hun eerste maand merken de werkneemsters dat hun salaris wordt 'ingehouden', als borgstelling, voor het geval de werkneemsters onverwacht zouden stoppen met werken. De Franse confectiefabrikant en Britse inkoper die Yasmine's fabriek bezoeken maken enorme winsten. Het 'succes' van de Chinese exportindustrie, met haar enorme aantrekkingskracht voor de westerse zakenwereld, berust op praktijken die aan slavernij doen denken. In de documentaire China Blue volgt filmmaker Micha X. Peled Yasmine tijdens haar werk in de fabriek.

Kijkopdracht:

Kijk naar het leven van Yasmine en haar werk in de spijkerbroekfabriek. Wat valt je op? Hoe zou jij zo'n leven vinden?

Probeer te achterhalen waarom Yasmine zo weinig betaald krijgt voor haar werk. Waarom denk je dat ze dit accepteert? En hoe zou dat kunnen veranderen?

Wat valt je op?

Eigen antwoord (voorbeeld: het valt me op dat Yasmine nog erg jong is en al heel hard moet werken en daar weinig voor betaald krijgt. Ook valt het me op dat ze niet meer thuis woont, maar bij de fabriek)

Hoe zou jij zo'n leven vinden?

Eigen antwoord (voorbeeld: Ik zou het helemaal niet leuk vinden om zo te moeten leven als Yasmine)

Probeer te achterhalen waarom Yasmine zo weinig betaald krijgt voor haar werk.

Eigen antwoord (bijvoorbeeld: er zijn heel veel mensen die willen werken. Daarnaast willen de westerse bedrijven maar weinig betalen voor de spijkerbroeken, waardoor er niet veel geld overblijft voor alle werknemers in de fabriek)

Waarom denk je dat ze dit accepteert?

Eigen antwoord (bijvoorbeeld: Yasmine is bang om te worden ontslagen)

En hoe zou dat kunnen veranderen?

Eigen antwoord (bijvoorbeeld: de Chinese overheid zou ervoor moeten zorgen dat de arbeidsomstandigheden worden verbeterd en vakbonden worden toegestaan. Westerse klanten zouden meer moeten gaan betalen voor de spijkerbroeken.)

2. Antwoordmodel

Na afloop van de film

Opdracht 2

In de film kwamen verschillende misstanden in een Chinese spijkerbroekfabriek aan de orde.

A Welke misstanden zijn je het meest opgevallen?

B Wat vond je het grootste misstand? Waarom?

A Eigen antwoord (bijvoorbeeld dat Yasmine's eerste maandsalaris wordt ingehouden en dat overuren niet worden uitbetaald)

B Eigen antwoord

Opdracht 3

De afgelopen jaren trokken meer dan 130 miljoen jonge Chinezen naar de stad om werk te vinden.

A Welke gevolgen heeft zo'n grote arbeidsmigratie voor werkgevers?

B Welke gevolgen heeft dit voor de uiteindelijke consument (de spijkerbroekkoper)?

C Welke gevolgen heeft dit voor de positie van de jonge arbeiders? Benoem er minstens twee.

D Welk verband is er tussen het aanbod van arbeid en het loon dat arbeiders krijgen?

E Vind je de voordelen van deze situatie opwegen tegen de nadelen? Kun je aangeven hoe ver de voordelen volgens jou uitgebuit mogen worden en hoever de arbeiders tegen de nadelen beschermd moeten worden?

A Bijvoorbeeld: omdat er zoveel mensen zijn die werk willen in verhouding tot het banenaanbod hoeven ze deze werknemers weinig te bieden qua arbeidsomstandigheden

B Doordat de lonen laag zijn worden de spijkerbroeken ook goedkoper.

C Bijvoorbeeld: Jonge arbeiders hebben zeer weinig rechten. Zo verdienen ze te weinig en werken ze onder slechte omstandigheden.

D Hoe minder werk er is, des te minder verdienen de werknemers.

E Eigen antwoord, bijvoorbeeld: ik vind dat werknemers in ieder geval een minimum loon moeten verdienen en niet meer dan acht uur per dag, vijf dagen per week, hoeven te werken.

Opdracht 4

De situatie van Yasmine en meneer Lam is voor een deel ontstaan doordat westerse bedrijven hun winsten zo hoog mogelijk willen houden door zo weinig mogelijk te bieden voor een spijkerbroek. Westerse bedrijven bieden hem niet meer dan vier dollar en tien cent voor zijn broeken.

A Lees in de reader of op www.schonekieren.nl over de arbeidskosten van een kledingstuk.

Hoeveel procent van de winkelprijs bedraagt dit?

B Geef ten minste twee consequenties van deze lage prijs voor de fabriekseigenaar?

C Noem ook minstens drie gevolgen voor de arbeiders in meneer Lams fabriek.

D Vind je dit eerlijk? Waarom wel of waarom niet? Onderbouw je standpunt in een betoog van ongeveer tien zinnen.

A Ongeveer 1 procent.

B Voorbeelden: De fabriekseigenaar moet hierdoor veel werk binnenhalen om 'uit de kosten te komen' en eventueel nog winst te maken. Er moet vaak worden overgewerkt om het vele werk af te krijgen. De fabriekseigenaar kan hierdoor zijn personeel maar weinig (of geen) salaris betalen.

2. Antwoordmodel

C Voorbeelden: De arbeiders moeten heel hard werken en ook veel overwerken. De arbeiders krijgen heel weinig salaris. De arbeiders krijgen hun overuren niet uitbetaald. De arbeiders worden ontslagen bij ziekte, omdat ze dan niet kunnen werken. Omdat ze zoveel moeten werken moeten ze dicht bij de fabriek wonen en eten.

D Eigen antwoord, bijvoorbeeld: ik vind het niet eerlijk dat de westerse bedrijven zoveel winst willen maken, terwijl ze maar zo weinig willen betalen voor de spijkerbroeken. Hier lijden de werknemers onder. De arbeiders in de fabriek moeten heel hard werken en verdienen heel weinig. Ze wonen in een klein kamertje. Die kamer moeten ze delen met veel anderen. Ze kunnen niet klagen of in opstand komen, omdat ze dan worden ontslagen. Vakbonden zijn verboden. Als de westerse bedrijven iets meer zouden betalen kan de fabriekseigenaar de werknemers ook meer loon geven. Ze hoeven dan ook minder hard te werken. Op die manier is het eerlijker voor iedereen.

Opdracht 5

Spijkerbroeken zijn er niet alleen in alle soorten en maten, maar ook in heel veel verschillende merken. Elk merk probeert zich te onderscheiden van de concurrentie, maar toch zijn er vele overeenkomsten tussen de verschillende merken én de wijze waarop zij reclame maken.

A Waar let je zelf op als je een spijkerbroek kiest? Let je daarbij ook op de manier waarop de broek gemaakt is?

B Overleg met een klasgenoot hoe de verschillende merken hun imago creëren en in stand

houden. Verwerk dit in een overzichtelijke lijst van ongeveer vijf punten (denk aan zaken als trendy zijn, 'erbij willen horen', stoer/mannelijk/vrouwelijk zijn, etc). Vind je dit belangrijke zaken?

C Lees je antwoord op vraag 1 nog eens. Ga je na het zien van China Blue nog steeds op dezelfde manier als vroeger een nieuwe spijkerbroek kopen? Waarom wel of niet?

D Hoe herken je een spijkerbroek die onder goede arbeidsomstandigheden is gemaakt? Zoek op waar je zo'n spijkerbroek kunt kopen.

A Bijvoorbeeld: ik vind het belangrijk dat een spijkerbroek lekker zit. Ik vind het ook belangrijk dat hij er modieus uit ziet. Ik let eigenlijk niet op hoe de broek is gemaakt.

B Voorbeelden: hip / trendy / modieus (erbij willen horen), sexy, stoer, goedkoop, goede pasvorm. Waarschijnlijk vinden de leerlingen dit wel belangrijk.

C Bijvoorbeeld: ik zal nu wel nadenken over de manier waarop de spijkerbroek is gemaakt en zal misschien ook eerder een spijkerbroek kopen die gemaakt is door werknemers die goed worden behandeld.

D Voorbeeld: dit is terug te lezen op de website van de Schone Kleren Campagne. Deze merken hebben een Fairtrade keurmerk en / of een biologisch keurmerk. Op de website van de Schone Kleren Campagne kan je zelf zien welke merken spijkerbroeken verkopen die onder goede omstandigheden zijn gemaakt: <http://modepoly.org/modepoly.html>

2. Antwoordmodel

Opdracht 6

A Waarom heeft regisseur Micha X. Peled de documentaire China Blue volgens jou gemaakt? Wat wilde hij de kijker duidelijk maken? Vindt je dat hij daarin geslaagd is? Geef je antwoord in 5 tot 10 zinnen.

B Stel dat je zelf een documentaire over spijkerbroeken mocht maken. Zou je het dan ook over de werknemers van een spijkerbroekenfabriek hebben? Wat zou je anders doen? Zet schematisch een opzet voor 'jouw' documentaire op in ongeveer een halve A4-tje.

A *Eigen antwoord. Voorbeeld: Ik denk dat de regisseur deze film heeft gemaakt om mensen bewust te maken van de slechte arbeidsomstandigheden van de fabrieksarbeiders in China die de producten maken die in westerse winkels worden verkocht. Ik vind dat hij hier goed in is geslaagd.*

B *Eigen antwoord.*

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

Opdracht 7

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op www.youngamnesty.nl/scholieren_info#uvrm en bekijk welke mensenrechten van toepassing zijn op onderstaande situaties uit de film:

- A De werknemers werken zeven dagen per week en gedurende het hele jaar in de fabriek.
- B Yasmines collega is veertien jaar oud en werkt ook in de fabriek.
- C Wie ziek is, wordt ontslagen.
- D Het loon van Yasmin bedraagt 6 dollarcent per uur.

Gebruikmaken van biologische of fairtrade katoen geeft in de 'normale' of gecertificeerde productieketens nog geen garantie dat de arbeidsomstandigheden goed zijn. Biologisch katoen legt de nadruk op het landbouwproces, en het fairtrade keurmerk heeft voornamelijk betrekking op de productie van katoen en niet op die van kleding in zijn geheel. Wel moet elke fabriek die met fairtrade gecertificeerde katoen werkt aantonen dat hij zich voldoende inspant voor de realisatie van een breed pakket internationale arbeidsnormen. Bij voorkeur via bestaande initiatieven als de Fair Wear Foundation, maar dat is niet verplicht.

A 24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.

B 4. Slavernij is verboden. 26. Je hebt recht op onderwijs.

C 22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp. 25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven en gezondheidszorg te kunnen betalen. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.

D 23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.

25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven en gezondheidszorg te kunnen betalen. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.

3.2. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is een verklaring die is aangenomen door de Algemene vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. De verklaring regelt de rechten van ieder mens. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm

.....

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening en informatie en denkbeelden te ontvangen om een mening op te baseren.
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven en gezondheidszorg te kunnen betalen. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
26. Je hebt recht op onderwijs.
27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.

.....

3.3 Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind

In 1989 is het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind tot stand gekomen. In 2008 hadden bijna alle landen van de wereld, met uitzondering van Amerika en Somalië, dit verdrag ondertekend. Dit betekent dat alle kinderen recht op zorg, bescherming, gezondheidszorg en onderwijs hebben.

2. Antwoordmodel

Opdracht 8

Lees in de reader, op <http://www.amnesty.nl/landen-pagina> of elders op internet over China. Lees vervolgens de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op www.youngamnesty.nl/scholieren_info#uvrm.

A Noem minstens drie mensenrechten die in China worden geschonden en waarom.

Voorbeelden:

5. Martelen is verboden. 8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter. 11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld. 17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen. 18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven. 19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening en informatie en denkbeelden te ontvangen om een mening op te baseren. Al deze mensenrechten worden geschonden door China, met name wanneer inwoners in opstand komen tegen- of kritiek hebben op het huidige regime of op een andere manier een mening uiten die afwijkt van wat de overheid wil zien / horen. Deze protestanten en critici worden gediscrimineerd, geïntimideerd of zonder verklaring of eerlijk proces opgepakt, opgesloten, gemarteld of vermoord.

Voorbeelden met betrekking tot de film:

4. Slavernij is verboden. (de fabrieksarbeiders worden als slaven behandeld)
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen. (vakbonden zijn verboden)
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd. (werknemers in fabrieken hebben nauwelijks pauzes of vrije tijd)
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven en gezondheidszorg te kunnen betalen. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen. (werknemers die ziek zijn worden ontslagen en er zijn geen voorzieningen voor zieken, werklozen of arbeidsongeschikten)
26. Je hebt recht op onderwijs. (veel kinderen en jongeren gaan al op jonge leeftijd werken om geld te verdienen en gaan daardoor niet naar school)
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd. (Op dit moment worden de bestaande wetten en regels nauwelijks nageleefd door werkgevers).

Opdracht 9

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op www.youngamnesty.nl/scholieren_info#uvrm.

- A Kies drie mensenrechten die je belangrijk vindt.
- B Waarom vind je deze rechten belangrijk?
- C Beschrijf van ieder mensenrecht wat het zou betekenen als je dit recht niet zou hebben.

2. Antwoordmodel

A Eigen antwoord

B Eigen antwoord

C Eigen antwoord (de leerling dient na te hebben gedacht over de gevolgen van het niet bestaan van de rechten en dit goed te beargumenteren)

Industriële Revolutie

Opdracht 10

Aan het einde van de achttiende eeuw, tijdens de Industriële Revolutie, ontstond er in het Westen (dus ook in Nederland) een situatie die zeer sterke gelijkenissen vertoont met de situatie van Yasmine en haar collega's.

A Hoe was het gesteld met de rechten van arbeiders in Nederland/het Westen tijdens deze periode? Geef antwoord in ongeveer 10 zinnen.

B Wanneer is dit veranderd en wat waren hiervan de belangrijkste oorzaken?

C Schrijf een brief aan Yasmine waarin je in je eigen woorden vertelt hoe het vroeger bij ons ging en hoe dit nu is veranderd. Leg haar uit hoe het er nu bij ons aan toe gaat. De brief moet in ieder geval 20 zinnen lang zijn.

A De arbeiders in Nederland / het westen werkten net als Yasmine onder slechte omstandigheden. Omdat er meer werknemers waren dan werk konden ze veel eisen van de werknemers. Ook werden werknemers makkelijk ontslagen. De werknemers werkten hard tegen een laag loon. Ook vrouwen en kinderen werkten mee, om rond te kunnen komen.

B Pas toen de Europese overheden verschillende wetten invoerden om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, begon de situatie te veranderen. Steeds meer doktoren én onderwijzers verkondigden dat het werk van de kinderen ongezond was én dat ze hierdoor niet voldoende opleiding kregen. Fabrieksdirecteuren begonnen hierdoor in te zien dat het verstandiger was om kinderen eerst de lagere school af te laten maken, zodat ze in ieder geval arbeiders hadden die konden lezen en schrijven. Tegelijkertijd kwamen er steeds geavanceerdere machines, zodat er minder 'werkhanden' nodig waren en begonnen de mensen langzamerhand genoeg te verdienen om hun kinderen niet te hoeven laten werken. Aan het einde van de negentiende eeuw kwam er in Nederland een wet die kinderarbeid verbood (het kindwetje van Van Houten in 1874) en één die kinderen verplichte onderwijs te volgen (de leerplichtwet van 1900). Op deze manier kwam er dus eindelijk een verbod op kinderarbeid. Daarnaast werd er een minimumloon ingevoerd, kregen arbeiders het recht om te staken, werd er een maximum duur van een werkdag vastgesteld en werd het voor fabrieks-eigenaren verplicht om onder meer overuren uit te betalen. Zo kon uiteindelijk de westerse samenleving economisch groeien tot de huidige samenleving.

C Eigen antwoord, met daarin enkele punten uit bovenstaande antwoorden, waaronder de oude situatie, de veranderingen en de huidige situatie.

2. Antwoordmodel

Eenkindpolitiek

Opdracht 11

In China mogen de meeste gezinnen niet meer dan één kind krijgen. Op deze manier hoopt de Chinese overheid de overbevolking tegen te gaan.

A Beschrijf de gevolgen van deze maatregel voor de burgers van China.

B Beschrijf in ongeveer vijftig woorden waarom Chinese gezinnen liever een jongen dan een meisje hebben (denk hierbij aan de kosten van een bruiloft)?

C Hoe denk jij dat het zou zijn om in een land te leven waar de overheid zoveel invloed heeft op je dagelijks leven? Beschrijf je antwoord in ongeveer 150 woorden.

A Voorbeelden: Ouders mogen maar 1 kind krijgen. Zij worden hierin dus beperkt in hun vrijheid (wellicht hadden ze graag meerdere kinderen gekregen). Ze moeten er goed op letten dat de vrouw niet zwanger wordt als ze al een kind hebben. Gebeurt dit toch, dan zal de vrouw vaak een abortus laten plegen. Kinderen werden vaak gezien als 'oude dag voorziening'. Met een kind wordt het pensioen van de ouders dus bedreigd. Als het enige kind komt te overlijden en de ouders geen 'nieuw' kind kunnen krijgen (bijvoorbeeld omdat ze al te oud zijn), blijven ze kinderloos achter.

B Chinese ouders met een dochter moeten veel geld betalen aan de ouders van de man waarmee hun dochter trouwt. Omdat veel Chinezen arm zijn kunnen ze dit niet betalen. Daarom hebben ze liever een zoon. Voor een zoon hoeven ze immers geen bruidsschat te

betalen. Ook staan jongens en mannen (onder andere door de voorgaande reden) hoger in aanzien dan meisjes en vrouwen.

C Eigen antwoord.

Recensie en brief schrijven

Opdracht 12

Schrijf een recensie bij de documentaire. Een recensie is een beschrijving van de film en een oordeel (jouw mening). De recensie moet minimaal een half A4'tje lang zijn. Bedenk voor je gaat schrijven wat je van de documentaire vindt. Denk hierbij aan de volgende elementen: het verhaal, de boodschap, de filmische aspecten (camerawerk, interviewstijl, voice-over etc). Bedenk ook voor welk publiek (welke doelgroep) je de recensie gaat schrijven (mede-scholieren, volwassenen, regeringsleiders). Gebruik voorbeelden uit de documentaire om je argumenten te ondersteunen. Houd in je achterhoofd dat je de recensie schrijft om anderen ervan te overtuigen de documentaire te gaan bekijken of juist niet.

Voorbeeld

Het verhaal van de film China Blue is een documentaire, gemaakt door Micha X. Peled. De film gaat over een meisje. Ze heet Yasmine en is zestien jaar. Ze woont op het platteland, maar gaat in de stad wonen om geld te verdienen. Ze gaat werken in een spijkerbroekenfabriek. Ze moet hard werken en verdient heel weinig. De spijkerbroeken die zij en de andere arbeiders maken worden verkocht aan westerse kledingmerken. Deze kledingmerken willen maar heel weinig betalen voor de spijkerbroeken.

2. Antwoordmodel

Hierdoor moet de baas van Yasmine heel erg veel opdrachten aannemen om geen verlies te maken. De werknemers moeten daardoor vaak overwerken en hebben heel weinig tijd voor pauzes of slaap. Ze krijgen niet betaald voor het overwerk. Hun salaris is heel erg laag en ze moeten ook nog betalen voor hun woonruimte en eten. In de film worden Yasmine en een paar kamergenootjes van haar geïnterviewd. Ze vertellen hoe het er in de fabriek aan toegaat en waarom ze er zijn gaan werken. Ook vertellen ze waarom ze niet weggaan, ondanks dat ze slecht worden behandeld.

De maker van deze film wil laten zien hoe slecht de fabrieksarbeiders behandeld worden. De westerse kledingmerken maken heel veel winst ten koste van deze werknemers. Deze film geeft een goed beeld van de manier waarop de spijkerbroeken die wij dragen eigenlijk gemaakt worden voor ze in de westerse kledingwinkels worden verkocht.

Opdracht 13

Schrijf een brief van een minstens een half A4'tje aan een grote winkelketen die de spijkerbroeken verkoopt. Beschrijf wat je hebt gezien en wat je daarvan vindt. Maak de winkelketen duidelijk wat je van de arbeidsomstandigheden denkt en probeer hen te overtuigen van je mening.

Eigen antwoord

5. Bronnen

Achtergrond informative China:

http://nl.wikipedia.org/wiki/Volksrepubliek_China,
<http://www.zending.org/Landen/china/china.html>
http://www.amnesty.nl/landen_jaarboek/33030
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Eenkindpolitiek>
www.amnesty.nl/encyclopedie

Industriële revolutie in Europa

http://nl.wikipedia.org/wiki/Industri%C3%ABle_Revolutie
<http://www.schooltv.nl/eigenwijzer/infoblok.jsp?infoblok=1464394#videofragment>
<http://www.entoen.nu/venster.aspx?id=32>

Arbeidsvoorwaarden en schending van regelgeving in China

http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/showbouwsteen_mvo.asp?bstnum=200002
http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/showbouwsteen_mvo.asp?bstnum=200004
http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/showbouwsteen_mvo.asp?bstnum=200005
<http://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm>
http://www.internationaalondernemen.nl/zoeken/showbouwsteen_mvo.asp?bstnum=200006
http://www.waarmaaraar.nl/pages/re/14539/Anderhalf_miljoen_Chinezen_dakloos_door_Spelen.html
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Doodstraf>
http://www.vakbondsrechten.nl/dossierchina/China_heeft_veertien_miljoen_werklozen.asp

Werkloosheid:

<http://ipsnouvelles.be/news.php?idnews=621>
<http://www.channelnewsasia.com/stories/economicnews/view/1200186/1/.html>
http://articles.economictimes.indiatimes.com/2012-03-07/news/31132268_1_urban-unemployment-rate-employment-challenges-job-market
<http://weblogs.vpro.nl/dorst/jong-en-werkloos-in-china/>

Ethische initiatieven voor de internationale kledingindustrie:

De Schone Kleren Campagne: <http://www.schonekleren.nl>
 Zie voor gepubliceerde artikelen van (woordvoerders van) de SKC: <http://www.schonekleren.nl/pers>
 Ontdek welke kledingmerken ethisch produceren: <http://modepoly.org/modepoly.html>
 Awareness fashion: <http://www.awearness-fashion.nl/>
 Fair Fashion: <http://www.fairfashionvn.org/eng/index.html>
 Ethical Fashion forum: <http://www.ethicalfashionforum.com/>
 International Trade Center, ethical fashion: <http://www.intracen.org/exporters/ethical-fashion/>

5. Bronnen

.....

Chinese overheidsinstellingen

Chinese Responsible Supply Chain Association: <http://www.csc9000.org.cn/en/CSC9000T.asp>

Ministry of Human Resources and Social Security: http://www.gov.cn/english/2005-10/02/content_74185.htm

State Administration of Work Safety: http://www.gov.cn/english/2005-10/20/content_80531.htm

Internationale instanties en richtlijnen

Business Social Compliance Initiative: <http://www.bsci-intl.org/>

International Labour Organization (ILO): <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

World Trade Organization: http://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/china_e.htm

VN (International Programme for the Elimination of Child Labour - IPEC): <http://www.ilo.org/ipeclang--en/index.htm>

FNV: <http://www.fnv.nl/infowijzer/>

FNV-monitor: <http://www.fnvcompanymonitor.nl/>

OESO-richtlijnen: <http://www.oesorichtlijnen.nl/>

Mensenrechten

Amnesty International: www.amnesty.nl

VN-declaratie mensenrechten: www.un.org/overview.rights.html

Unicef: <http://www.unicef.org/search/search.php?q=china&Go.x=4&Go.y=6>

Mensenrechten: <http://www.icco.nl/nl/>

Mensenrechten: US State Department: <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2005/61609.htm>

Human Rights Watch: <http://www.hrw.org/>

Human Rights Compliance Assessment: http://www.humanrightsbusiness.org/?f=compliance_assessment

.....

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International

is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,2 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty niet uitmaakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter

is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

colofon

Redactie

Leontien van de Burgt, Sven Roozendaal en Elbert Mooij

Eindredactie

Sabrine Pouwels en Amnesty International

Vormgeving

SAZZA

DTP

Peter Manhoudt en Rob Jonkers

Movies that Matter Educatie
Margreet Cornelius (productie)
Sabrine Pouwels (didactiek)
Mirjam van Campen (coördinatie)

Movies that Matter
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl/educatie
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Movies that Matter heeft een uitgebreid assortiment met films en lesmateriaal over talloze onderwerpen. Met behulp van de zoekmachine (www.moviesthatmatter.nl; educatie; filmaanbod) kunt u eenvoudig zoeken naar films op onderwerp, niveau en type film. Voor meer informatie en advies kunt u ook contact opnemen met Movies that Matter via educatie@moviesthatmatter.nl of 020 7733624.

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Movies that Matter heeft een uitgebreid assortiment met films en lesmateriaal over talloze onderwerpen. Met behulp van de zoekmachine (www.moviesthatmatter.nl/educatie/filmaanbod) kunt u eenvoudig zoeken naar films op onderwerp, niveau en type film. Voor meer informatie en advies kunt u ook contact opnemen met Movies that Matter via educatie@moviesthatmatter.nl of 020- 7733624.

Titel film - naam producer, jaartal, aantal minuten

Odistingt repta. Imaginatur modisci taeroreicit miliatenda sum a quodita tqias que etur reperiasped ulparibus ut omnis aut liqui recaborum re experferum ditis impor is simodig nimenis dero id quia quas et quis ut anditatur reius. As es saeptat istrum iumquas dolupid ipiciis dolupta sperumquoVolorunt et endit parum vent volendio et volupta ipsu

Titel film - naam producer, jaartal, aantal minuten

Odistingt repta. Imaginatur modisci taeroreicit miliatenda sum a quodita tqias que etur reperiasped ulparibus ut omnis aut liqui recaborum re experferum ditis impor is simodig nimenis dero id quia quas et quis ut anditatur reius. As es saeptat istrum iumquas dolupid ipiciis dolupta sperumquoVolorunt et endit parum vent volendio et volupta ipsum numquid unt eles doluptatio molorem. Nemporum entiam velecab

Titel film - naam producer, jaartal, aantal minuten

Odistingt repta. Imaginatur modisci taeroreicit miliatenda sum a quodita tqias que etur reperiasped ulparibus ut omnis aut liqui recaborum re experferum ditis impor is simodig nimenis dero id quia quas et quis ut anditatur reius. As es saeptat istrum iumquas dolupid ipiciis dolupta sperumquoVolorunt et endit parum vent volendio et volupta ipsum numquid unt eles doluptatio molorem. Nemporum entiam velecab

Titel film - naam producer, jaartal, aantal minuten

Odistingt repta. Imaginatur modisci taeroreicit miliatenda sum a quodita tqias que etur reperiasped ulparibus ut omnis aut liqui recaborum re experferum ditis impor is simodig nimenis dero id quia quas et quis ut anditatur reius. As es saeptat istrum iumquas dolupid ipiciis dolupta sperumquoVolorunt et endit parum vent volendio et volupta ipsu

Titel film - naam producer, jaartal, aantal minuten

Odistingt repta. Imaginatur modisci taeroreicit miliatenda sum a quodita tqias que etur reperiasped ulparibus ut omnis aut liqui recaborum re experferum ditis impor is simodig nimenis dero id quia quas et quis ut anditatur reius. As es saeptat istrum iumquas dolupid ipiciis dolupta sperumquoVolorunt et endit parum vent volendio et volupta ipsum numquid unt eles doluptatio molorem. Nemporum entiam velecab

